

PERSBERICHT

OPLEIDING TOT ARTS-SPECIALIST IN BELGIE IS AAN GRONDIGE HERVORMING TOE

BRUSSEL 31/03/2023 - Een nationale bevraging bij arts-specialisten in opleiding en hun opleiders, uitgevoerd door de FOD Volksgezondheid, legt verschillende pijnpunten bloot. Zo blijkt dat supervisie en begeleiding niet steeds gegarandeerd zijn en dat er onvoldoende feedback wordt voorzien aan artsen in opleiding. Volgens de Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO) dient er actie genomen te worden en moet de opleiding dringend hervormd worden. “De overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen in het bewaken van de kwaliteit van de opleiding en de gepaste maatregelen voorstellen en uitvoeren”, klinkt het.

Vandaag verscheen een [online rapport van de FOD Volksgezondheid](#) over de kwaliteit van de opleiding van arts-specialisten in opleiding (ASO) in België. Dit rapport kwam tot stand door een uitgebreide bevraging bij zowel de artsen in opleiding als hun (coördinerende) stagemeeesters en begeleiders. Ook de Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO) speelde een actieve rol in de totstandkoming van de enquête en het rapport. “We vragen al jaren om een objectieve meting van en visie over de kwaliteit van de Belgische specialistenopleiding. We zien in omringende landen dat regelmatig een evaluatie gemaakt wordt, maar bij ons ontbreekt dit. Deze bevraging is dus een eerste nulmeting die wij sterk hebben aangemoedigd”, zegt VASO-voorzitter Dr. Jonas Brouwers.

Oud en nieuw zeer

De problemen die werden blootgelegd zijn niet nieuw. Zo blijkt onder andere dat bijna 1 op 3 artsen in opleiding een overschrijding van hun wettelijke arbeidsduur meemaakt, dat de praktische behoeften van de dienst vaak primeren boven de kwalitatieve opleiding, en er geen tijd voor wetenschappelijke opleiding wordt voorzien, zelfs wanneer dit verplicht is. Deze problemen werden in het verleden ook al door VASO aangekaart. Er zijn echter ook enkele opvallende nieuwe zaken die in het rapport aan bod komen. Zo blijkt dat de supervisie van artsen in opleiding in meer dan 1 op 10 gevallen door een andere arts in opleiding gebeurt en dat 70% van de artsen in opleiding zelfs zelden of nooit een formeel of informeel gesprek over hun opleiding heeft met de stagemeeester. Bijna de helft van de stageplaatsen heeft bovendien geen onafhankelijke vertrouwenspersoon aangesteld en 8 op 10 artsen in opleiding heeft geen weet van het bestaan van een beleid ter bevordering van de fysieke, psychologische en professionele veiligheid van de arts in opleiding. Dit is nochtans wettelijk verplicht voor elk ziekenhuis. Bovendien geeft meer dan 1 op 4 ASO's aan zich wekelijks gedwongen te voelen om met klinische problemen om te gaan die hun kennis, competenties of ervaring te boven gaan.

Discrepantie tussen groepen

Opvallend is ook de discrepantie tussen de verschillende groepen respondenten. Zo zeggen meer dan 2 op de 3 stagemeeesters dat de kwaliteit van de opleiding in hun dienst op minstens één manier wordt geëvalueerd, terwijl iets meer dan de helft van de ASO's het tegendeel beweert. “Dit duidt niet per se op kwade wil, het is goed mogelijk dat sommige artsen in opleiding niet op de hoogte zijn van dergelijke systemen, of dat sommige opleiders denken dat bestaande evaluatiesystemen door de artsen in opleiding gebruikt worden, hoewel dit in de praktijk niet het geval is”, aldus dr. Brouwers.

Ondanks het lijvige rapport dat de langverwachte stand van zaken op het terrein vaststelt, is de lijst met aanbevelingen eerder beperkt. VASO wijst op de verantwoordelijkheid van de federale overheid om aan de slag te gaan met haar eigen data. “Dit rapport toont tal van opportuniteiten voor administratieve, pedagogische en kwalitatieve verbetering van de opleiding tot arts-specialist. Men spreekt al jaren over het verbeteren van de kwaliteit van opleiding, maar als men concrete zaken wil veranderen, botst men op muren. Wij zijn bijvoorbeeld al lang vragende partij voor het organiseren van structurele visitaties van de opleidingsplaatsen of teach-the-teacher initiatieven, hetgeen nu ook ondersteund lijkt te worden door de resultaten uit dit rapport. Het is aan de overheid om nu de knopen door te hakken en werk te maken van een grondige hervorming van de opleiding tot arts-specialist” klinkt het. “Een kwalitatieve opleiding tot arts-specialist is immers de sleutel tot het bevorderen van de kwaliteit van de zorg.”

Over de Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO) (www.vaso.be)

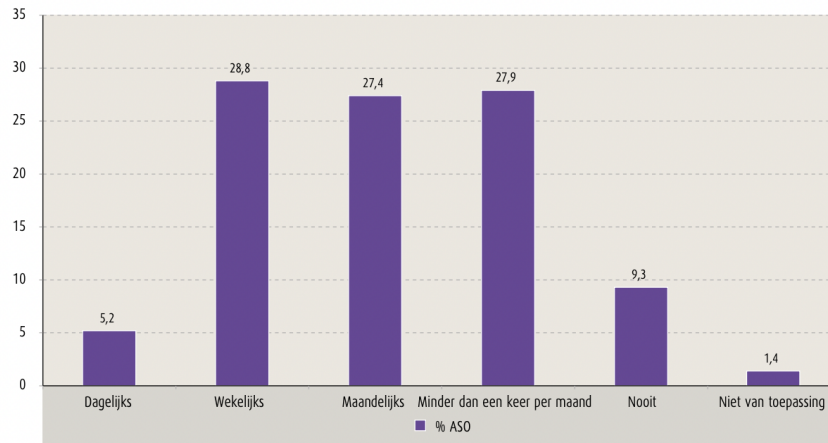
De Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO) werd op 1 januari 2019 opgericht door assistentenverenigingen van alle Vlaamse universiteiten (UA, UGent, KU Leuven en VUB). De vereniging heeft als doel om als unieke spreekbuis te fungeren voor de gemeenschappelijke belangen van haar leden.

Voor meer informatie:

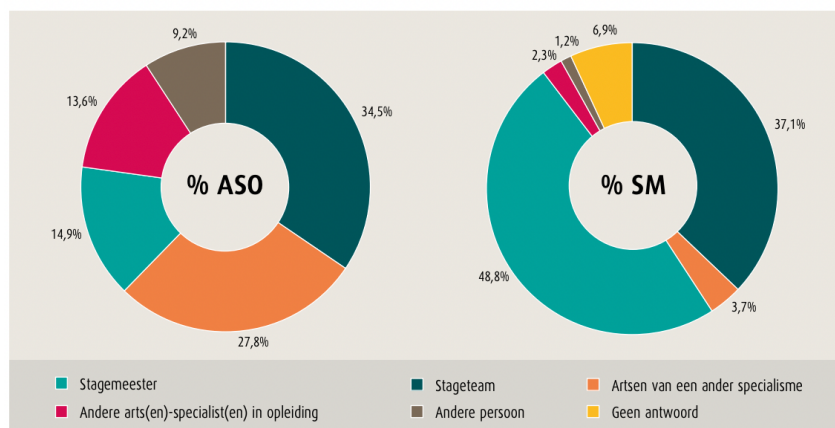
Jonas Brouwers (voorzitter) – 0477/75.59.18 / voorzitter@vaso.be

Begeleidende figuren uit het rapport

ASO Figuur g: Frequentie waarmee de respondenten ASO zich tijdens hun stage gedwongen voelden om met klinische problemen om te gaan die de kennis, competenties of ervaring te boven gingen

Figuur e: De personen die meestal als eerste instaan voor de dagelijkse supervisie van de ASO binnen de stagedienst volgens de respondenten ASO en de respondenten SM

Tabel 4.21: Het bestaan van een procedure rond het identificeren, rapporteren en opvolgen van het onjuist behandelen van ASO (bijvoorbeeld door het stellen van ondermijnd gedrag, door het ongelijk behandelen...) volgens de respondenten ASO en de respondenten SM

Antwoord	N ASO	% ASO	N SM	% SM
Ja	160	12,5	269	48,2
Nee	483	37,8	168	30,1
Ik weet het niet	635	49,6	86	15,4
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.	34	6,1
Geen antwoord	1	0,1	1	0,2
Totaal	1279	100,0	558	100,0

"N.v.t." verwijst naar een antwoordmogelijkheid die de betrokken respondenten niet werd aangeboden.